

Економіка України: факти, прогнози та очікування

Віталій Шапран,
*член Українського
товариства фінансових
аналітиків*

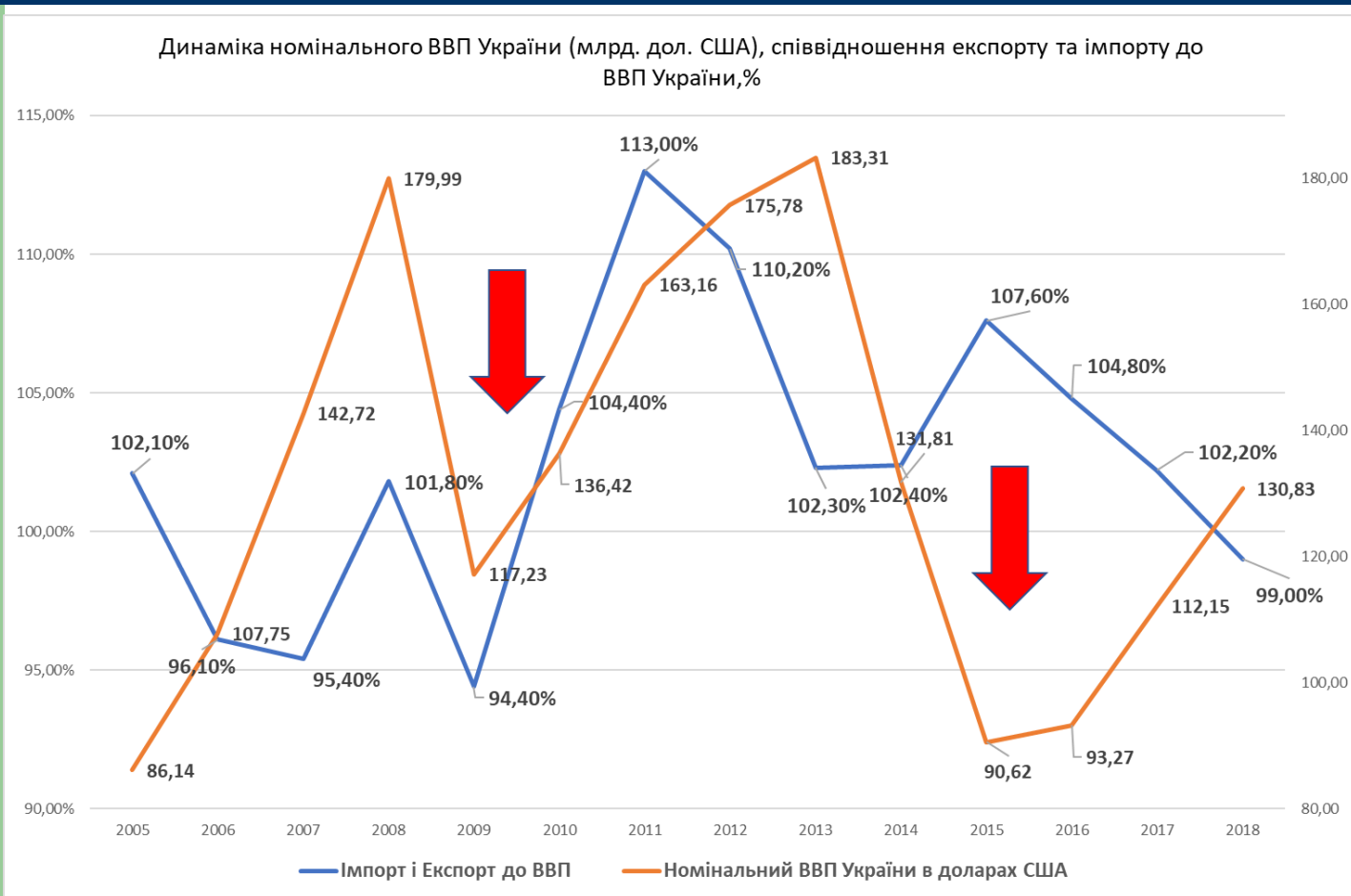
20.09.2019

Українська економіка: масштаб

137	<u>KOSOVO</u>	\$10,900	2017 est.
138	<u>GEORGIA</u>	\$10,700	2017 est.
139	<u>ESWATINI</u>	\$10,100	2017 est.
140	<u>FIJI</u>	\$9,800	2017 est.
141	<u>LIBYA</u>	\$9,600	2017 est.
142	<u>ARMENIA</u>	\$9,500	2017 est.
143	<u>JAMAICA</u>	\$9,200	2017 est.
144	<u>JORDAN</u>	\$9,200	2017 est.
145	<u>BHUTAN</u>	\$9,000	2017 est.
146	<u>UKRAINE</u>	\$8,800	2017 est.
147	<u>MOROCCO</u>	\$8,600	2017 est.
148	<u>PHILIPPINES</u>	\$8,400	2017 est.
149	<u>BELIZE</u>	\$8,300	2017 est.
150	<u>GUATEMALA</u>	\$8,200	2017 est.
151	<u>GUYANA</u>	\$8,100	2017 est.
152	<u>EL SALVADOR</u>	\$8,000	2017 est.
153	<u>SAINT HELENA, ASCENSION, AND TRISTAN DA CUNHA</u>	\$7,800	FY09/10 est.
154	<u>BOLIVIA</u>	\$7,600	2017 est.
155	<u>LAOS</u>	\$7,400	2017 est.
156	<u>INDIA</u>	\$7,200	2017 est.
157	<u>CABO VERDE</u>	\$7,000	2017 est.
158	<u>UZBEKISTAN</u>	\$6,900	2017 est.
159	<u>VIETNAM</u>	\$6,900	2017 est.

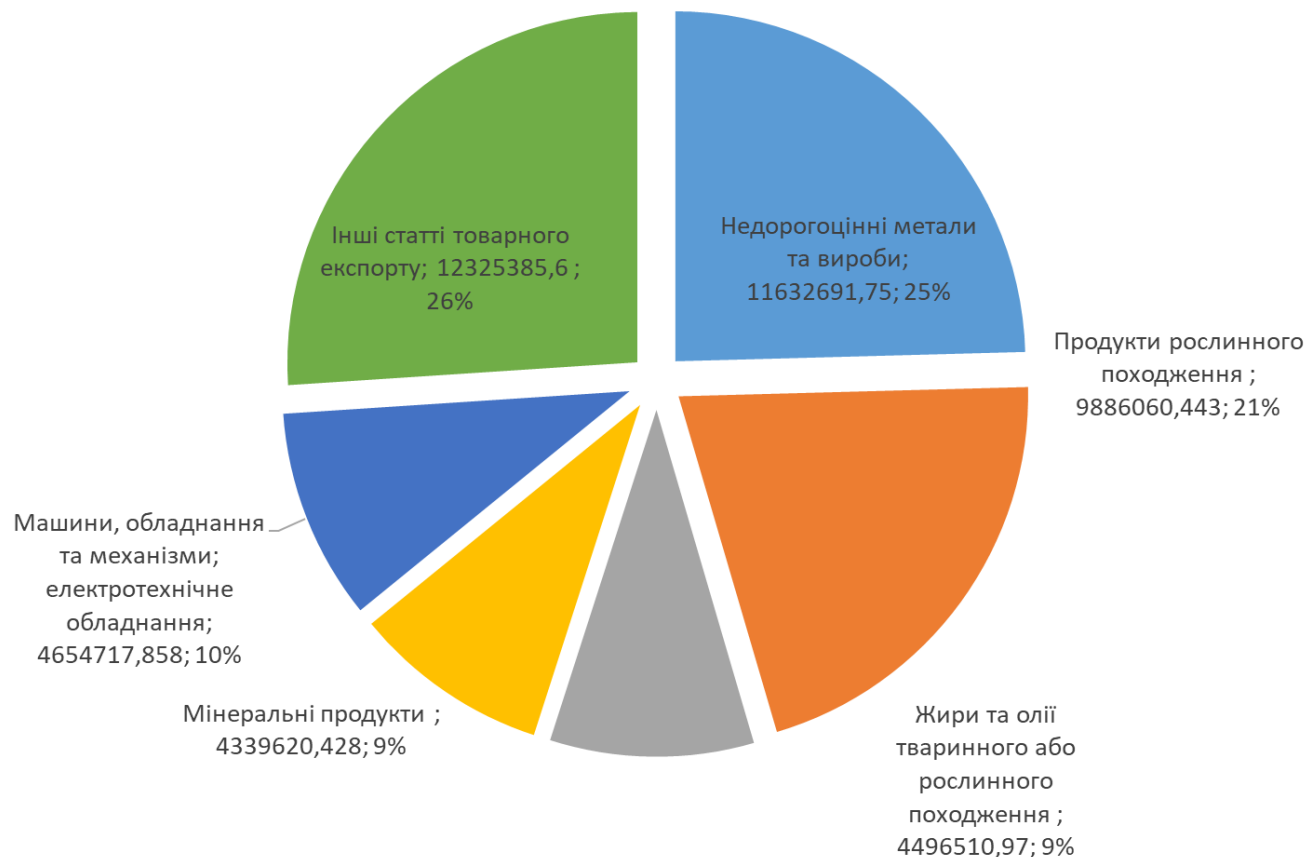
- У 2017 році Україна посідала 146-те місце серед 228-ми країн Світу за ВВП (pps) на душу населення.
- У 2018 році номінальний ВВП України складав 0,7% від ВВП ЄС, та 22% від ВВП Польщі.
- Номінальний ВВП у 2017 році складав \$112,154 млрд у 2018 році \$130,832 млрд. +16,65%.
- У 2019 році реальний ВВП зросте на 3%, номінальний - у доларах більше ніж на 10%.

Українська економіка: відкрита

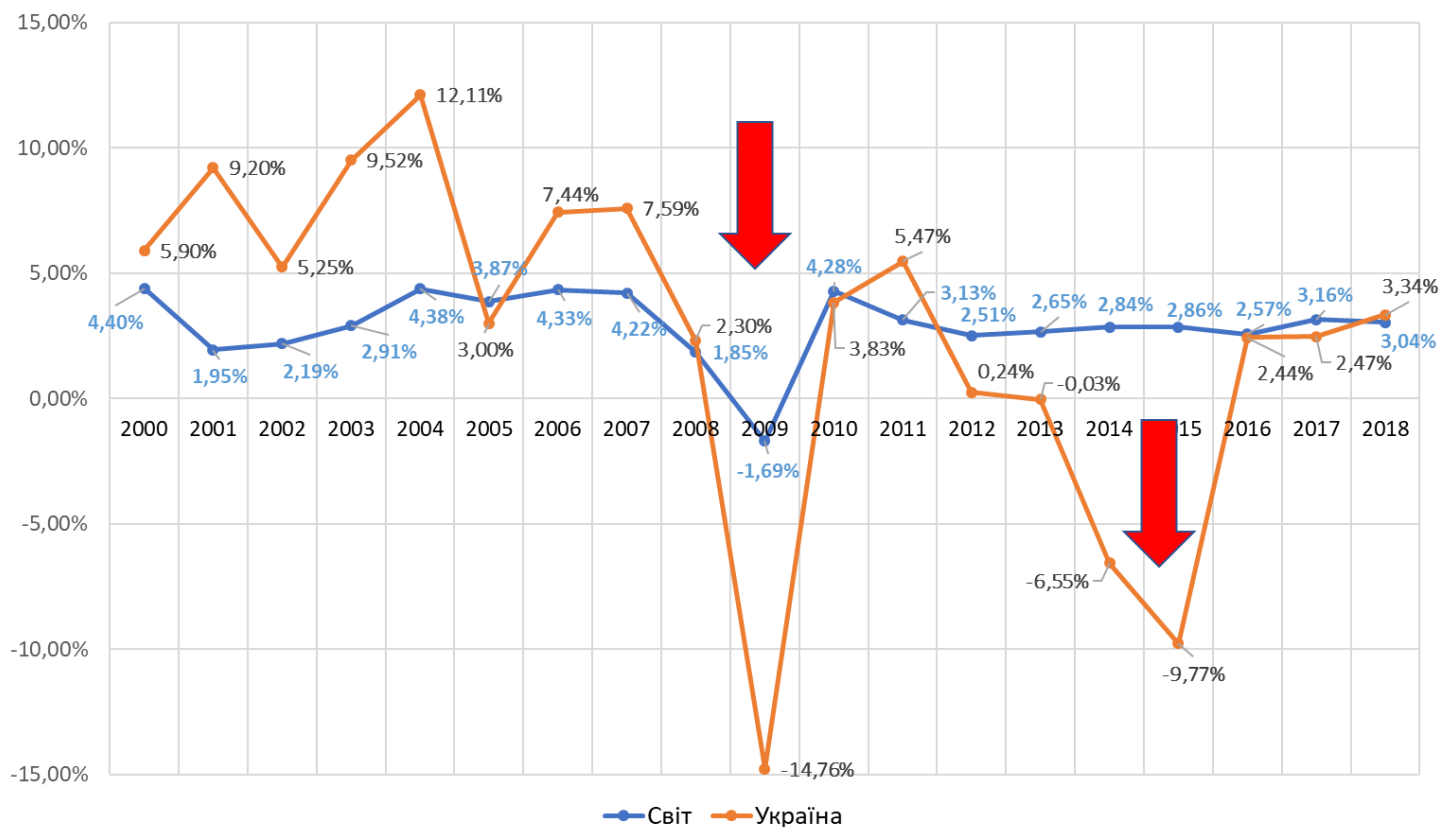
Українська економіка: сировинна

Товарна структура Українського експорту за 2018 рік, Джерело: Держстат

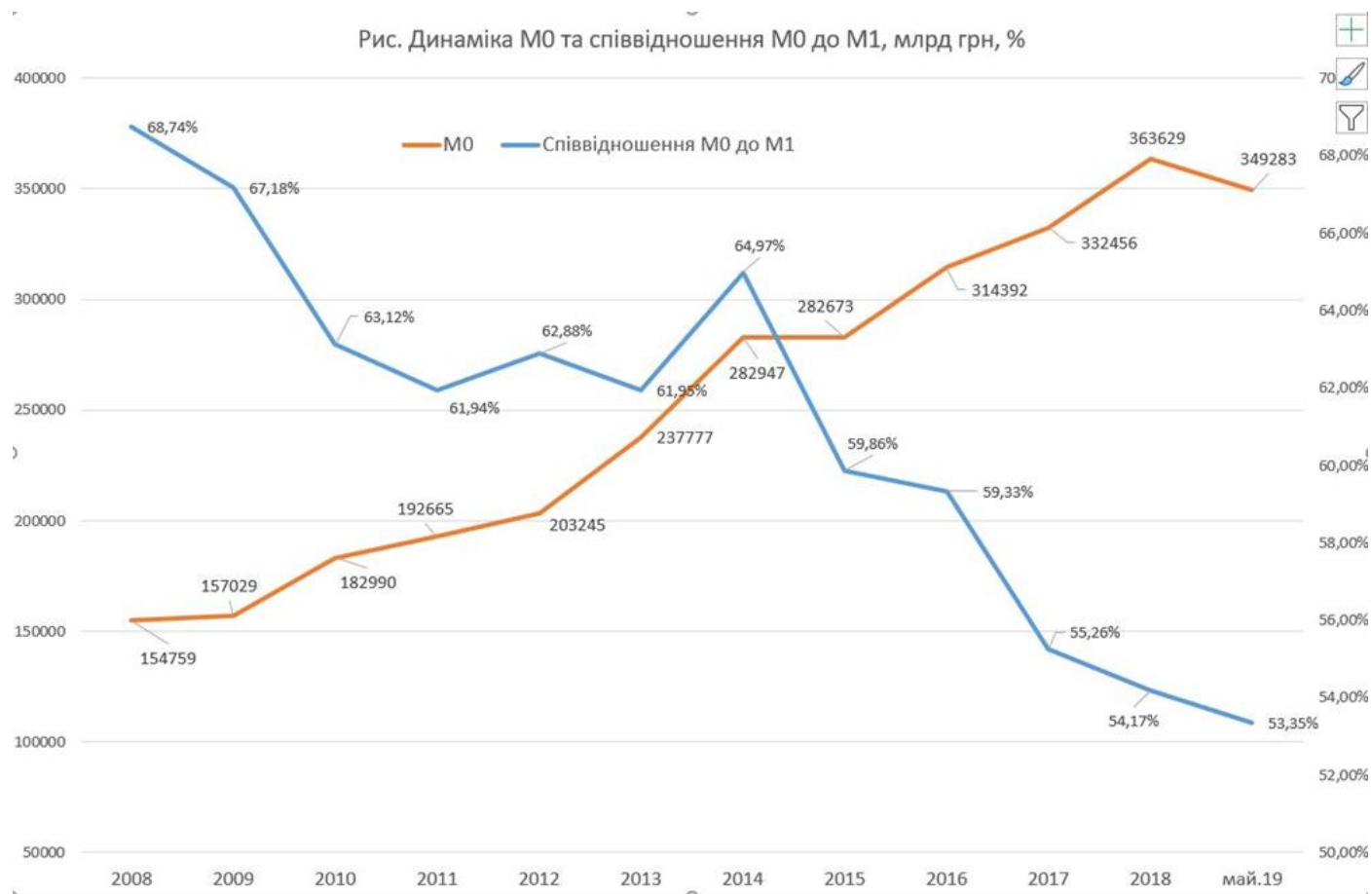

Українська економіка: маленька, відкрита, сировинна, - тому чутлива до зовнішніх шоків

Динаміка щорічного приросту ВВП в Світі і в Україні протягом 2000-2018 рр., дані Світового банку

Українська економіка: приблизно на половину «відпочиває» у тіні

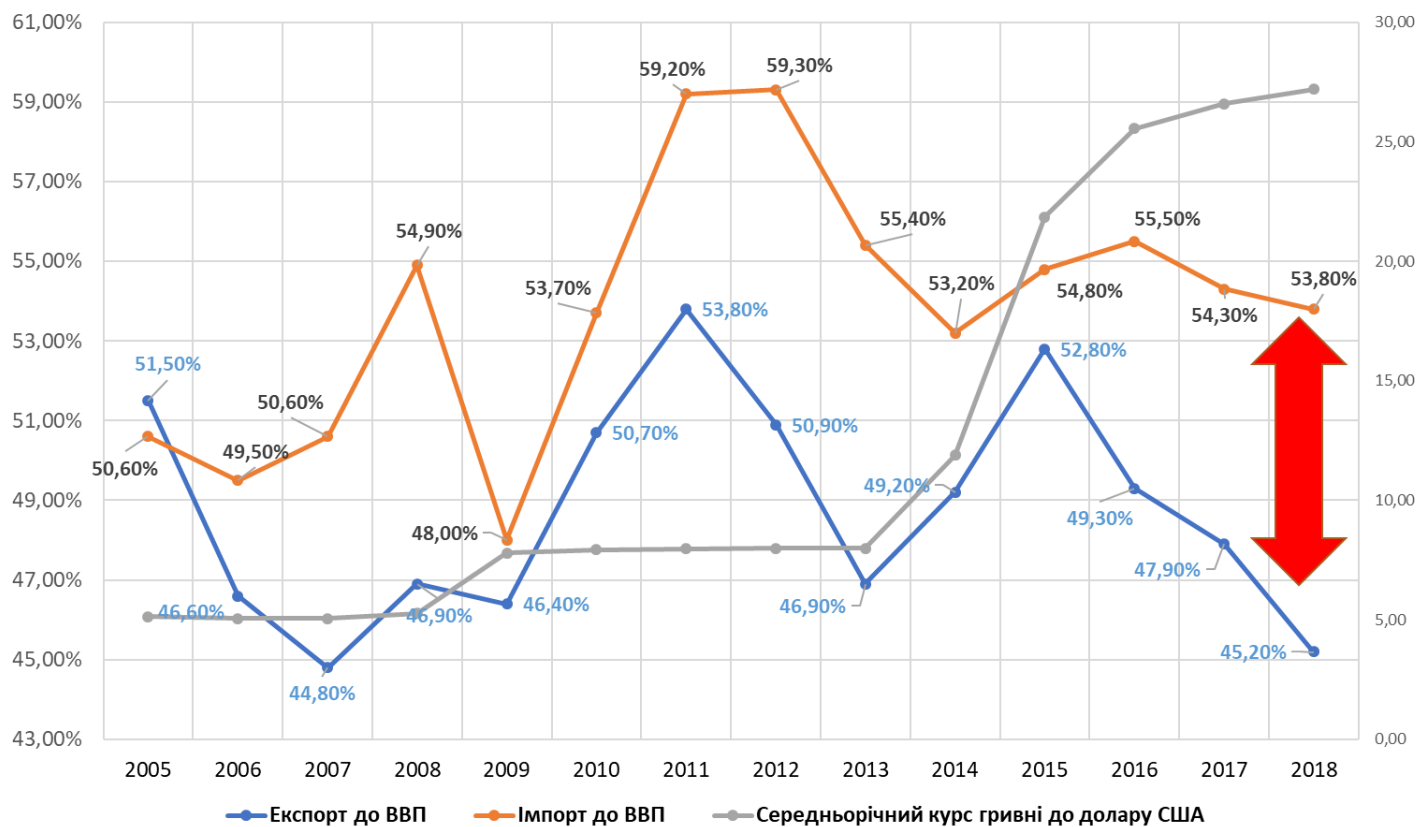
Українська економіка: приблизно на половину «відпочиває» у тіні і ставить рекорди у регіоні

Данні про співвідношення M0 та M1 станом на травень 2019 р.

Країна	Співвідношення M0 та M1	M0	M1	Валюта агрегату
Молдова	56,10%	22428,23	39978,77	MLD mln
Україна	53,35%	349,283	654,701	UAH bln
Грузія	41,41%	2895283	6991170	GEL mln
Беларусь	38,23%	3102	8115	BYN mln
Литва	35,35%	6268	17733,1	EUR mln
Угорщина	30,83%	6928,9	22472,8	HUF bln
Румунія	29,43%	70447,8	239383,7	RON mln
Болгарія	28,37%	15694,5	55314	BGN mln
Польща	26,52%	274668	1035864	PLN mln
Словенія	24,55%	5140	20935	EUR mln
Сербія	23,72%	178801	753882	RSD mln
Словаччина	23,62%	12,4	52,5	EUR bln
Македонія	21,44%	30825,9	143808	MKD mln
Чехія	14,32%	581434,1	4060078	CZK mln
Швеція	2,00%	5925	2956653	SEK mln

Українська економіка: дисбаланс між експортом та імпортом зростає

Динаміка співвідношення експорту та імпорту товарів і послуг до ВВП, і середньорічного курсу гривні до долару США (грн.,%)

Українська економіка: промисловість, будівництво та транспорт

Індекс промислової продукції у січні-липні 2019 – 100,4%

Індекс будівельної продукції у січні-липні 2019 року – 121,8%

Українська економіка. Висновки з основних характеристик

1. Українська економіка - маленька, відкрита, сировинна і тому чутлива до зовнішніх шоків, глобальних криз.
2. Зростання ВВП, валютний курс та частково інфляція дуже залежать від коливання цін на наш експорт на Світових ринках.
3. Зростання частки рослинництва у нашому експорті сприяє його диверсифікації і зменшенню залежності від коливання Світових цін. Концепція аграрної держави має сенс.
4. Зростання номінального ВВП у доларах відбувається швидше за реальний, і тому ми будемо наздоганяти Польщу не 50 років, але цей показник чутливий до зовнішніх шоків.
5. Уряд не зможе самотійно протидіяти глобальній кризі зразка 1998/1999, 2008/2009.

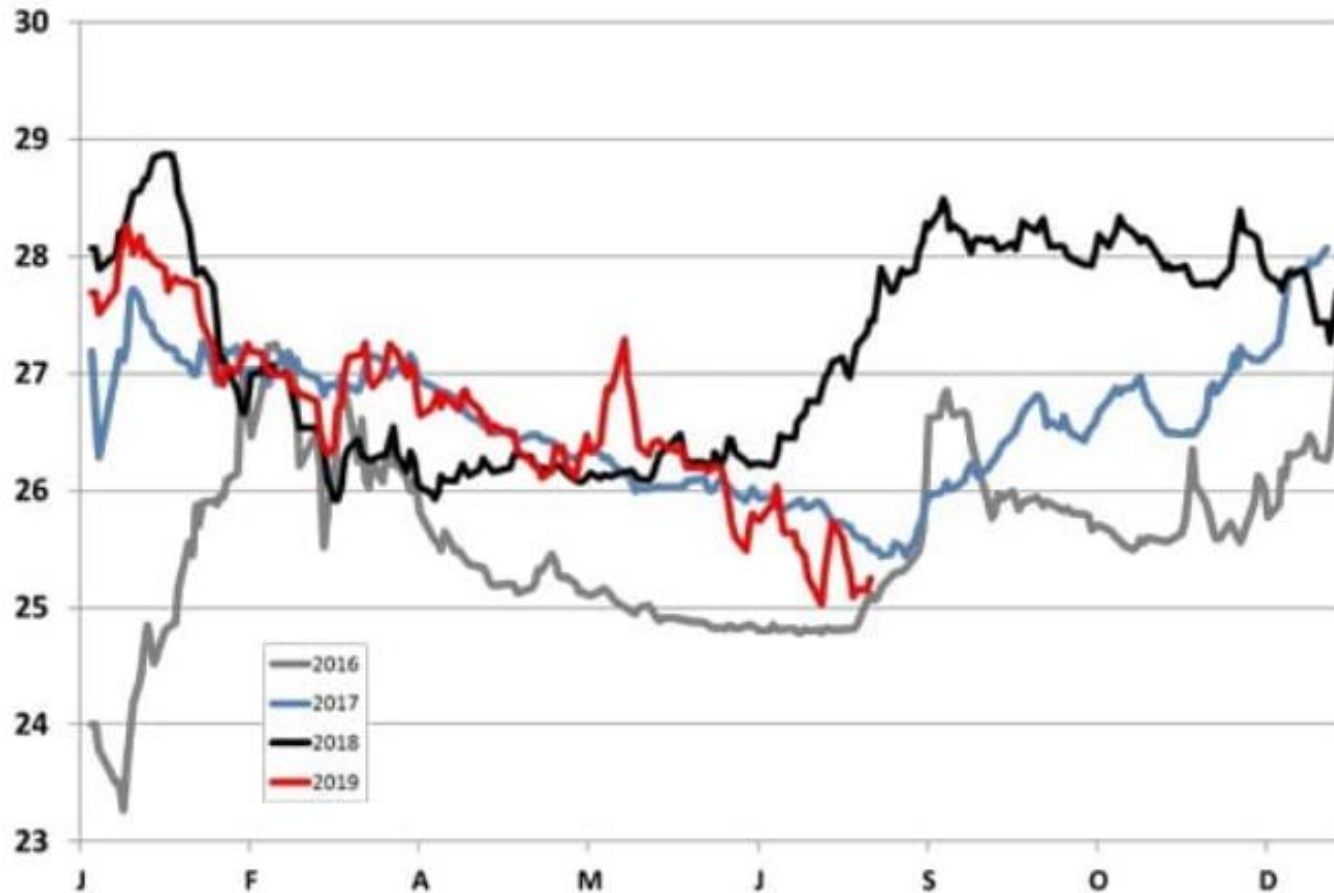
Українська економіка. Що робити?

1. Єдина можливість відносно швидко посісти гідне місце у регіоні – сприяти залученню внутрішніх та іноземних прямих інвестицій з темпом 5-15 млрд доларів на рік.
2. Модель, коли співвідношення експорту до ВВП становить 12% як у США, для України є неможливою, тому ми будемо залишатись відкритою економікою.
3. Потрібно знижувати податковий тягар і одночасно зменшувати розмір тіньового сектору. Боротьба із тінню без зменшення податкового тиску є нерезультативною та шкідливою для FDI.
4. Пришвидшення загальних структурних реформ. Судова система, ринок землі, де-монополізація галузей, активна приватизація і т.д.

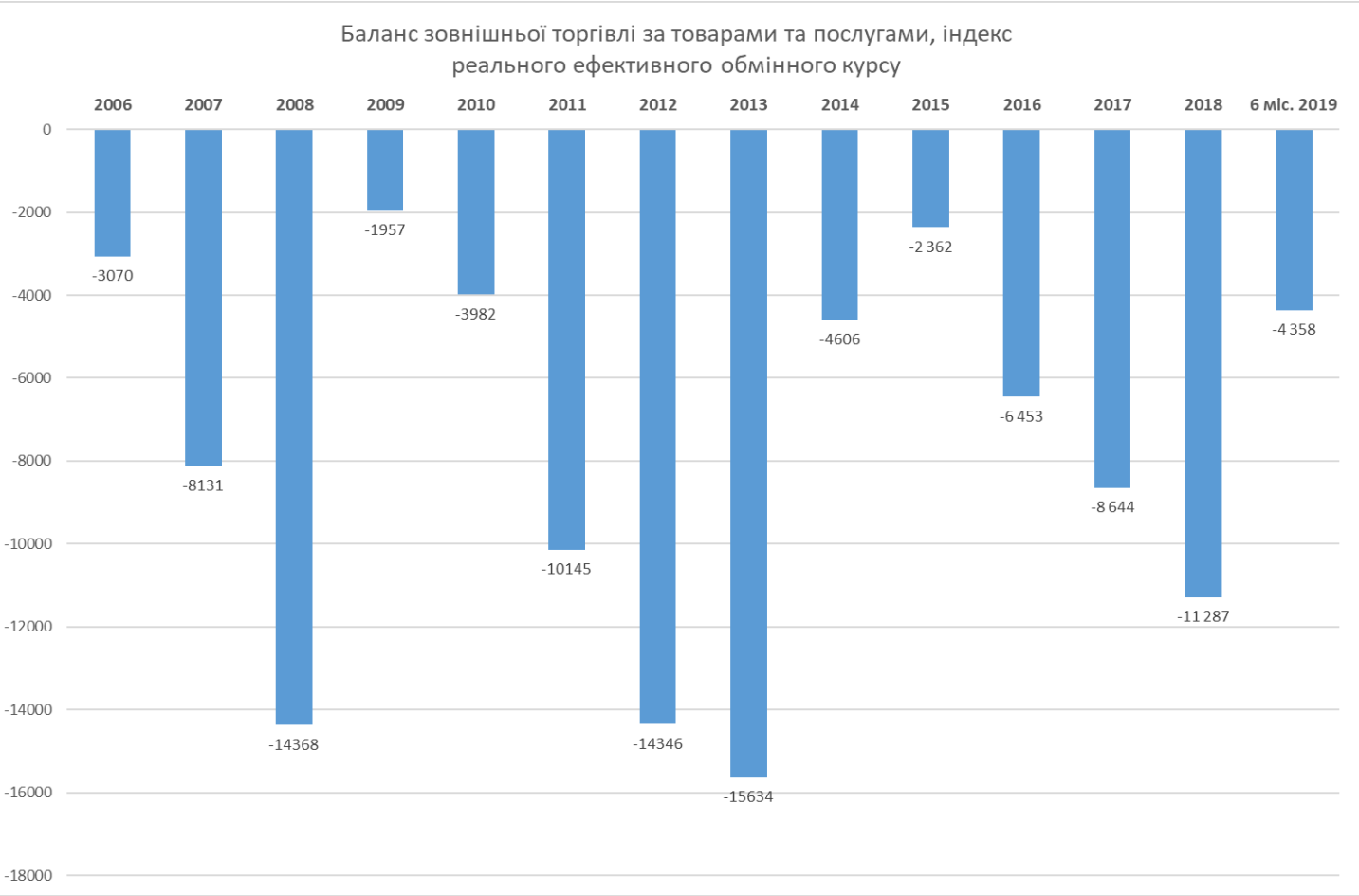
Українська економіка. Стан ПІІ?

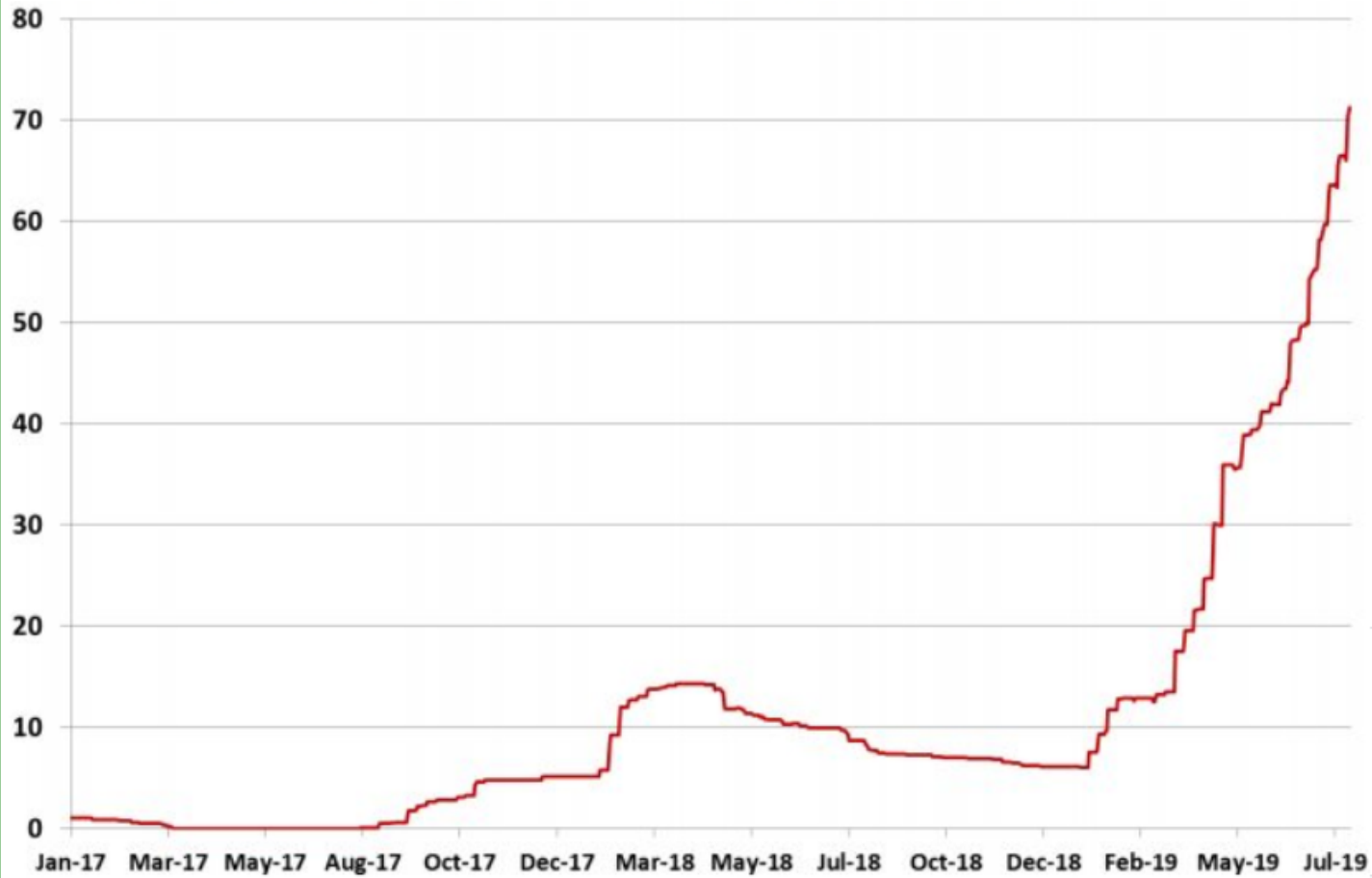
Українська економіка. Валютний курс – фактор сезонності

Українська економіка. Валютний курс – фундаментальний фактор – баланс зовнішньої торгівлі

Українська економіка. Валютний курс – спекулятивний фактор нерезидентів та ОВДП

Українська економіка. Валютний курс – тиск дисбалансів

1. Станом на 19.09.2019 р. нерезидентам належало ОВДП на 89,272 млрд грн, приблизно на \$3,6 млрд.
2. За перше півріччя 2019 року баланс за товарами та послугами склав \$-4,358 млрд., рік тому – \$-3,863 млрд.
3. Посилення гривні призвело до збільшення розриву між експортом та імпортом.
4. Мінфін станом на початок вересня 2019 року виконав план по запозиченням на 80%. До кінця року він зможе позичати не більше 3-4 млрд грн на місяць, що не буде впливати на курс. Введений ліміт на аукціони – 3 млрд грн.
5. Зміцнення гривні ймовірно є тимчасовим і сталось через концентрацію позик Мінфіну на ринку ОВДП та відкриття коррахунків на Clearstream на фоні обмежень інтервенцій НБУ.

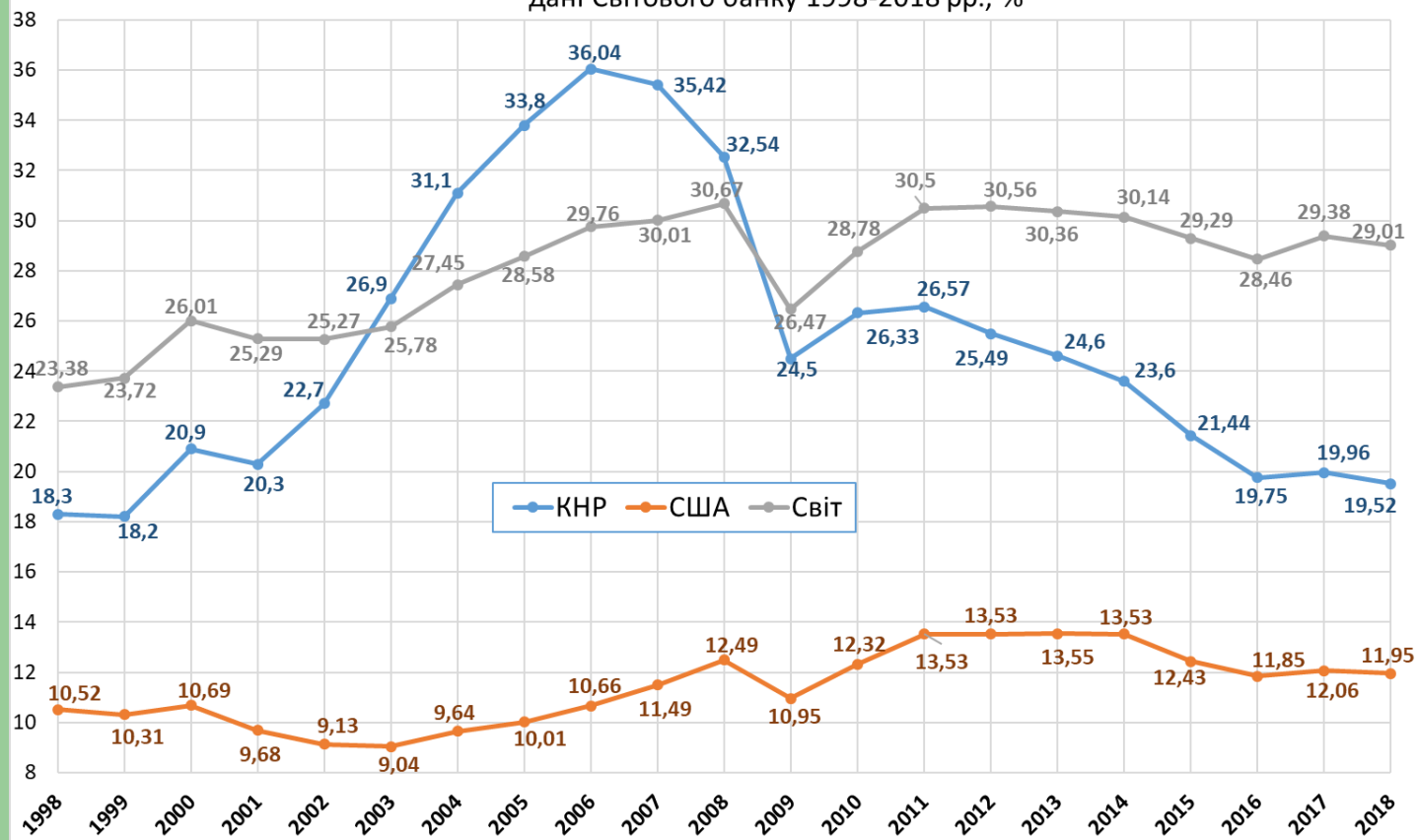
Очікування та ймовірні ризики

- В результаті торгівельної війни між США та КНР сировина буде дешевшати. Але глибина конфлікту невідома.
- У другій половині 2019 року Україна не буде мати такий притік капіталу на ринок ОВДП як зараз.
- «Швидкий» старт земельної реформи та приватизації буде відкладено на 2020-2021 рр.
- Питання співпраці з МВФ буде вирішуватись до кінця 2019 року, на кінець якого може прийти зовнішній шок.

Очікування та ймовірні ризики Торгівельна війна між США та КНР

Динаміка співвідношення експорту до ВВП в КНР, США та Світі,
дані Світового банку 1998-2018 рр., %

Головне розчарування року – Проект бюджету 2020

- Уряд підготував проект бюджет на припущеннях травня 2019 року. Обіцяють зростання ВВП на 3,3-3,6%, інфляцію біля 6%, курс гривні до долару 28,2 грн за долар;
- Запланований дефіцит бюджету 2,1% ВВП замість дозволених 3%. Залишається приблизно 40 млрд грн, на які можна було б збільшити бюджет;
- Мінфін анонсував зниження співвідношення державного боргу до ВВП до 36%, насправді подали 54%;
- Бюджет консервативний і написаний для МВФ, не враховує планів нового уряду.
- З бюджету видно, що уряд знову не оптимізував співробітництво з міжнародними партнерами та банками розвитку.

Очікування та «білий лебідь»

- Головна подія року – відкриття коррахунків між депозитарієм НБУ, який обслуговує розрахунки по ОВДП, та Clearstream (Deutsche Borse Group);
- Ефект від прямого доступу нерезидентів на ринок ОВДП ніхто точно не знає. В глобальному масштабі ринок ОВДП відноситься до розряду «мікро»;
- Але у разі глобальної кризи швидкий вхід на ринок буде означати і швидкій вихід з нього.

Дякую за увагу!

**Радий відповісти
на Ваші питання**

<https://www.facebook.com/shapranv>